

Assen/Drenthe als innovatiegebied voor Zorg van de Toekomst.

(regio Assen, Emmen, Coevorden en Borger-Odoorn)

Duidelijk is dat overgewicht een omvangrijk en groeiend wereldwijd probleem is wat resulteert in meer mensen met een chronische ziekte, hoge zorgkosten, meer mensen die in de zorg moeten gaan werken en dat het veel druk zet op arbeids- en maatschappelijke participatie. Het is een maatschappelijk probleem en kent vele complexe oorzaken waarvoor geen eenvoudige oplossingen bestaan. Om het percentage mensen met overgewicht en obesitas te laten dalen, is een veelzijdigheid aan maatregelen nodig.

De beste aanpak van dit complexe probleem vereist intensieve samenwerking tussen vele actoren: inwoners, lokaal bedrijfsleven, gemeenten, zorgaanbieders, kennis- en opleidingsinstellingen en maatschappelijke en private organisaties. We weten dat het anders moet en kan, maar innovaties doorvoeren in de praktijk is complex en lastig gebleken.

In Drenthe zijn we zo ver dat we een volgende stap willen zetten. We zetten in op een systeeminnovatie waardoor de vele actoren hun rol in samenhang kunnen pakken. Via de provinciale Gezondheidstafel wordt al goed samengewerkt tussen de gezondheidszorg en gemeenten. Via drie bestuurlijke tafels, ouderenalliantie, Sluitende GGZ keten en preventie & sport wordt al intensief samengewerkt. Om deze samenwerking in het kader van de noodzakelijke verduurzaming te versnellen heeft de Gezondheidstafel het doorbraak plan Positieve Gezondheid geschreven. Middels een regiegroep 'jagen' we de samenwerking op met gerichte doelen (op o.a. overgewicht).

Wij zijn er van overtuigd dat de next step intensivering is van de samenwerking in het netwerk met gebruikmaking van innovaties waarbij niet de organisaties maar de burger centraal staat. We willen gevestigde en nieuwe partijen bij elkaar brengen, kennis laten delen, inzichten delen, samen laten werken aan innovaties m.b.t. vraagstellingen rondom gezond leven, richtlijnen, bekostiging en onderwijs.

Vanuit de samenwerking die we al hebben is Drenthe een goede proeftuin is om te komen tot een duurzame, innovatieve en integrale werkwijze die niet alleen Drenthe breed maar ook elders ingezet kan worden.

Met deze aanpak gaan we een aantal doelstellingen bewerkstelligen:

- Het neerzetten van een goede netwerk structuur, zodat het voor zorg en welzijnprofessionals mogelijk en makkelijker gemaakt wordt om een gezonde leefstijl onderdeel te laten zijn van de behandeling en begeleiding. Dit wordt o.a. gedaan door de acties te richten op het verlagen van drempels voor samenwerking tussen zorg- en welzijnsprofessionals, doorontwikkeling van instrumenten, tools en interventies en het betrekken van de opleidingen. Bijvoorbeeld is de implementatie van Beter Verwijs (kick start project in ZORG) belangrijk als het gaat om doorverwijzing i.e. samenwerking met aanbieders van leefstijlinterventies in sociaal domein en de eerste lijn.
- Een goede integratie en aansluiting van de Ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas en de Netwerkaanpak voor volwassenen met overgewicht en obesitas en hoe we die aansluiten op gezonde wijkaanpakken.
- Door een meer effectieve preventie- en zorgaanpak komen tot; **vermindering van de gezondheidsklachten en ziekte en daarmee een verhoging van de arbeidsinzet en maatschappelijke participatie**. Inzet is dat de bestaande samenwerking intensificeert en verbetert. We zetten specifiek in op het tegengaan van verspilling door krachtenbundeling. We sluiten hierbij aan bij landelijke opgave: plus 5 jaar langer in goede gezondheid en 30% reductie ziektelast in 2040.
- Een forse bijdrage aan de verduurzaming van de zorg. Het gaat om netwerksamenwerking tussen de persoon zelf, mensen uit zijn omgeving, werkgevers en professionals uit het sociaal en medisch domein uit de 0,1,2 en 3e lijn. Dit moet zorgen voor een systeemverschuiving naar een meer

preventieve aanpak in het sociaal domein als naar kostenbesparingen. Het Groeifonds draagt zo bij aan besparingen op zorggelden en zo een **meer houdbare macro overheidsfinanciering**. Op deze omzetting zetten we specifieke monitoring in m.b.t. de economische benefits (o.a. via Lifelines-wetenschappelijk directeur Jochen Mierau en GGD Drenthe (directeur Hans Kox) en gezondheidswinst (UMCG- afdelingshoofd en hoogleraar huisartsgeneeskunde Nynke Scherpbier).

- Drenthe is momenteel al landelijke pilot voor het anders inrichten van de eerstelijnszorg. In nauwe samenwerking tussen Zilveren Kruis en Dokter Drenthe zijn we bezig om de huisartsenzorg 'te kantelen'. Het gaat daarbij om de beweging van ziekte naar positieve gezondheid, van minder ketenzorg tot meer aandacht voor complexe patiënten.. Met deze kanteling ontstaat ook ruimte voor zorgprofessionals in de eerste lijn om meer aandacht aan preventie te besteden. Zie ook oproep van meerdere branche organisaties die hiervoor pleiten:

<https://www.knov.nl/zoeken/document?documentRegistrationId=210305024> . Dit project sluit perfect aan op deze beweging.

Onderdeel van deze kanteling is ook de ontwikkeling van **Gezondheidshuizen**: lokale brandpunten voor een samenhangend preventie en zorgaanbod (nulde tot en met anderhalve lijnszorg). Het concept stoelt op persoonsgerichte activiteiten voor (behoud van) gezondheid, aangeboden door preventie- en zorgaanbieders geclusterd in een Gezondheidshuis, zoals het bestaande initiatief De LeefstijlStraat Emmen. Data-ondersteund samenwerken, inclusief PGO ontwikkeling (zie volgende punt), interprofessioneel opleiden en onderzoek naar innovatieve preventie-aanpakken zijn kernelementen.

- Creëren en toepassen van een innovatieve infrastructuur ter ondersteuning van deze netwerkaanpak. Het gaat dan om het werkend krijgen van een **PGO** (Quili) waarbij het in de lead krijgen en houden van de inwoners zelf centraal staat, goede screening en doorverwijs mogelijkheden (Beter Verwijs) met optimale ondersteuning in zelfredzaamheid. De opzet is om het PGO te gaan gebruiken als een digitaal platform en te koppelen aan specifieke apps die er al zijn en die we willen doorontwikkelen. We denken hierbij de **Luicii app** voor digitale coaching & e-learning m.b.t. gezondheidsvaardigheden, **Spreekuur.nl** i.s.m. Topicus en Dokter Drenthe is een medische app die inwoners inzage geeft in de gezondheidsrisico's die ze lopen op basis van hun medische dossier en het **Beter Verwijs platform, ontwikkeld door Radboud UMC**, om te komen tot de juiste zorginterventies. De kracht van ons voorstel zit in de combinatie van de apps (van digitale coaching, gezondheidsbevordering, life-style interventies), E-Health in combinatie met een op de inwoner gericht PGO en communicatie tools. Opzet is om van Drenthe een proeftuin te laten zijn voor externe partijen (ontwikkelaars van producten, diensten, of gehele systeeminnovaties) voor **digitale innovatie die (inter)nationaal schaalbaar en te vermarkten zijn**. De ambitie is om deze infrastructuur in de eerste paar jaar op te zetten met gelden van het Nationaal Groeifonds, waarna deze zichzelf in stand houdt door de veranderde werkwijze en de omzet uit gebruik. Deze digitale innovaties worden ondersteund in een nauwe samenwerking met het Hi-Noord programma. Dit programma is gericht op de transitie van zorg naar gezondheid in de drie Noordelijke provincies. Opschaling van innovaties vindt via het Accelerator programma van HiNoord plaats.

In het kader van dit project spitsen we de voorgestelde toepassingen toe op de aanpak van overgewicht. Zowel de intensivering van de netwerksamenwerking als de digitale innovatie zijn

toepasbaar op andere gezondheidsvraagstukken (bijvoorbeeld kwetsbare ouderen, mentale gezondheid). **De ontwikkelde instrumenten zijn** daarmee veel **breder inzetbaar en schaalbaar**.

- Positieve gezondheid is een nu de beweging die beoogd meer regie te geven aan de burger. Daarmee spelen we in op de toekomstige zorg. Het teruggeven van die regie werkt alleen als er een goede interactie is tussen de systeemwereld (zorg- sociaal domein) en de leefwereld zoals die door onze inwoners wordt ervaren. In Drenthe zijn inmiddels goede ervaringen opgedaan met burgerinitiatieven. **Deze in de zgn. Domein Overstijgende Projecten (DOS) opgedane kennis willen we inzetten in dit project om deze opschaalbaar te maken.** In nauwe interactie met inwoners, sociaal domein en zorg is de opzet door te blijven ontwikkelen en **gezamenlijk** in te spelen op toekomstige ontwikkelingen.
- Doorontwikkeling van het bestaande **Leefstijlzorgloket van het WZA** van waaruit patiënten met overgewicht en tal van ziekten vanuit de spreekkamer van de specialist via het Zorgleefstijlloket actief toe geleid worden naar leefstijlbegeleiding en passende hulp (bv schulphulpverlening), dichtbij huis. De doorontwikkeling van het fysieke loket zal zich vooral richten op de **inzet screenings- en monitoringstools** en de **verbinding met het digitaal platform** voor integratie in de netwerkaanpak.
- Inzet en gebruik maken van Onderwijs: Greenwise Campus **Welzijn, Zorg en Technologie** verbinden aan de **transformatie en innovatie van Zorg en Welzijn**. Technologieën in zorg en welzijn zijn middelen die een antwoord kunnen zijn op (complexe) vraagstukken. De inzet van technologie gaat verder dan alleen het middel. Het gaat ook, misschien wel vooral, om sociale innovatie, die van zorgverleners nieuw gedrag en vaardigheden vraagt. Het innovatiegebied Drenthe wil de **landingsplaats zijn voor nieuwe technologieën en scholingen van professionals en inwoners**.
- Een **transitie versnelling** op een doordachte en verantwoorde manier. Het **veranderen** van iets groots en veelomvattends als een **gezondheidssysteem is complex**. Voor Zorg van de Toekomst maken we gebruik van de kennis en kunde van de **vier vooraanstaande aanjagers** in Noord Nederland: het UMCG, de Aletta Jacobs School of Public Health, Centre of Expertise Healthy Ageing (Hanzehogeschool) en het Healthy Ageing Netwetwerk Noord-Nederland (HANN).